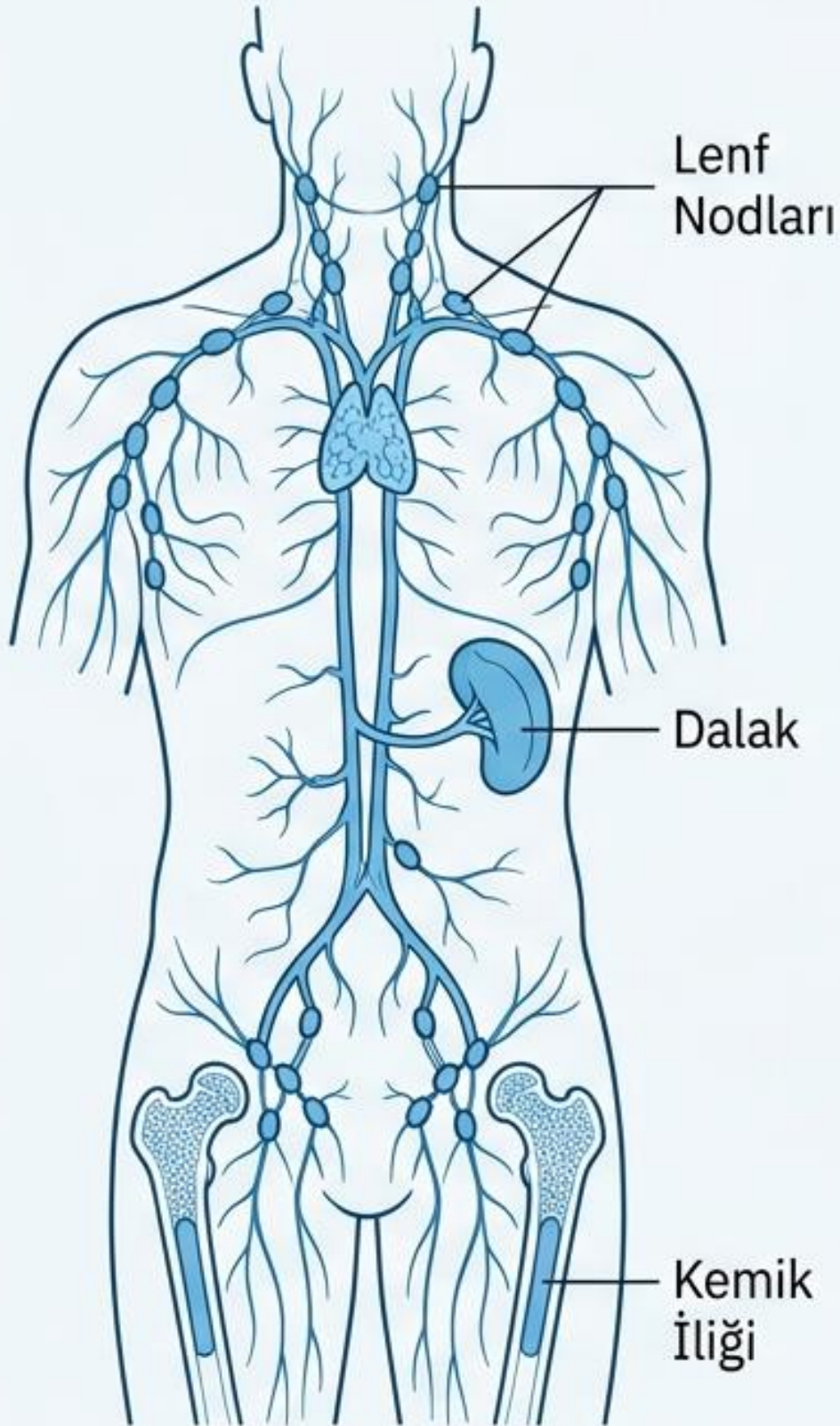

LENFOMADA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR: İNOVATİF TEDAVİLER ve İm KLİNİK YÖNETİM

Hayat Kurtaran Sinyalleri Okumak: Biyolojik
Tedavilerde Hemşirelik ve Nörolojik İzlem

Dr. Pınar TARKUN
15.10.2026

Tanım

Lenfatik sistemin lenfositlerinden (B, T veya NK hücreleri) köken alan **malign hematolojik neoplaziler**. Ağrısız, lastik kıvamında lenfadenopati (LAP) ile karakterizedir.

B Belirtileri (Prognostik Önem)

- Nedensiz **$\geq 38.0^{\circ}\text{C}$ ateş**.
- Gece yatak/giysi değiştirmeyi gerektiren **yoğun terleme**.
- Son 6 ayda **%10'dan fazla istemsiz kilo kaybı**.

Lenfoma Tipleri

Hodgkin Lenfoma (HL) (%10-15):
Reed-Sternberg (RS) Dev Hücreleri (Baykuş gözü görünümü). Genç erişkin ve >55 yaş.

Non-Hodgkin Lenfoma (NHL) (%85-90):
>60 alt tip.
İndolent (yıllarca izlenebilir) vs. Agresif (DLBCL gibi, acil tedavi gerektirir ancak kür şansı yüksektir).

Klasik Sitotoksik Kemoterapi ve KİT

Hodgkin Lenfoma

ABVD Protokolü
(Doksorubisin,
Bleomisin, Vinblastin,
Dakarbazin).

Non-Hodgkin Lenfoma (Kemo-İmmünoterapi)

R-CHOP (Rituksimab
+ CHOP).
B hücreli lenfomalarda
devrim yaratan
standart bakım
kombinasyonu.

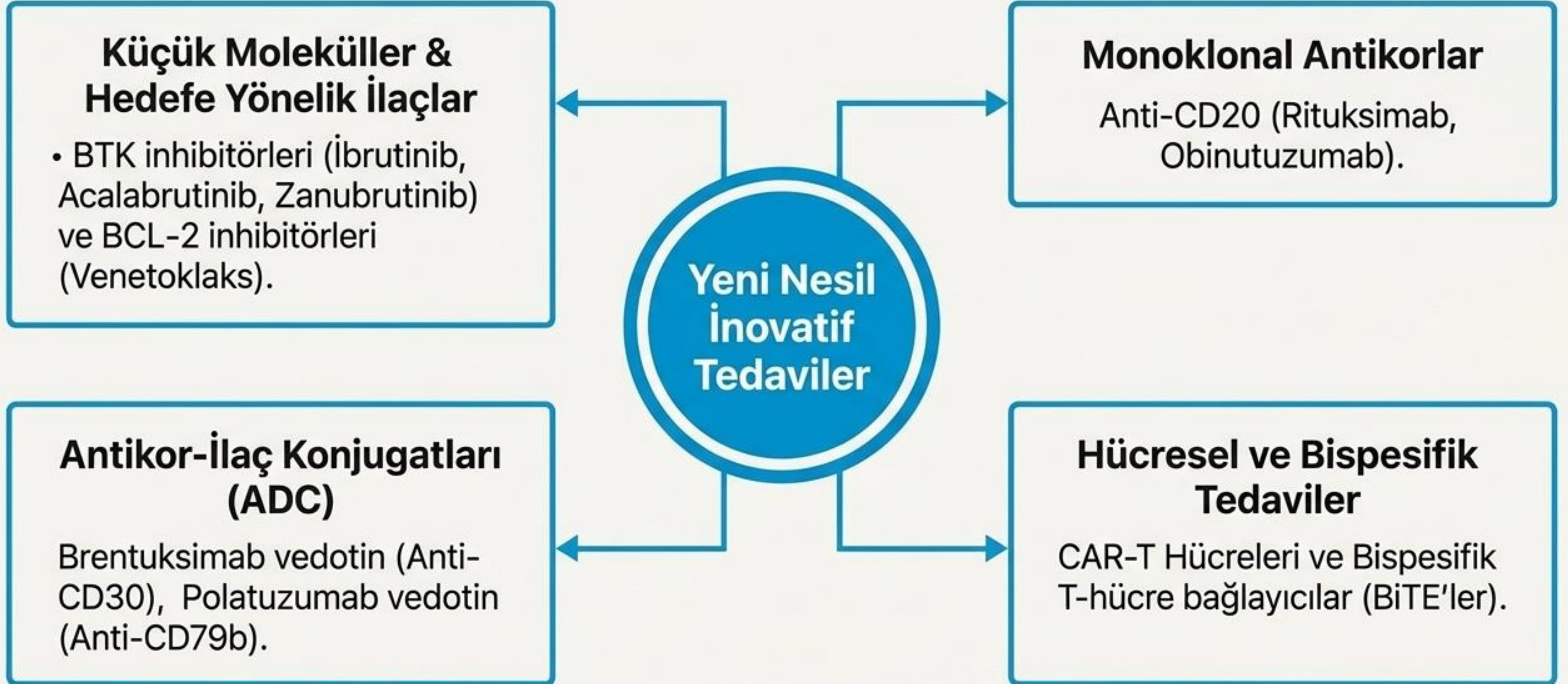
Kök Hücre Nakli (KİT)

Yüksek doz
kemoterapi sonrası
Otolog (kendi
hücreleri) veya
Allogeneik (vericiden)
nakil.

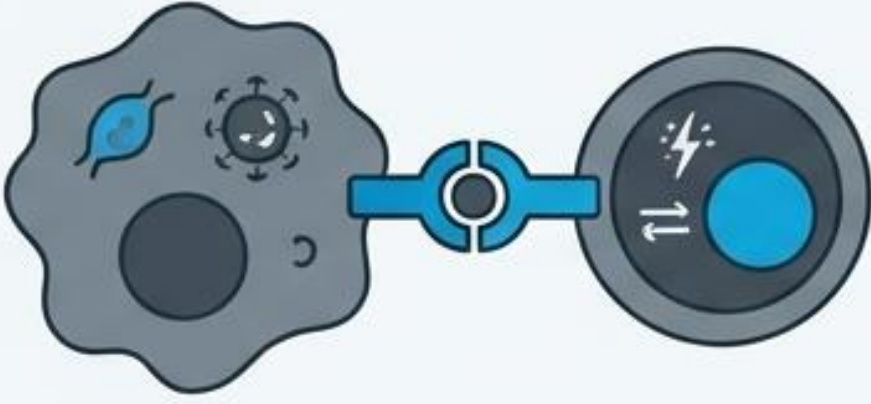

Not: Standart kemoterapi pasif yan etkiler (alopesi, bulantı, mukozit) yaratır.

Yeni Nesil ve İnovatif Tedaviler

İnovatif Tedavi Modaliteleri (Mekanizmalar)

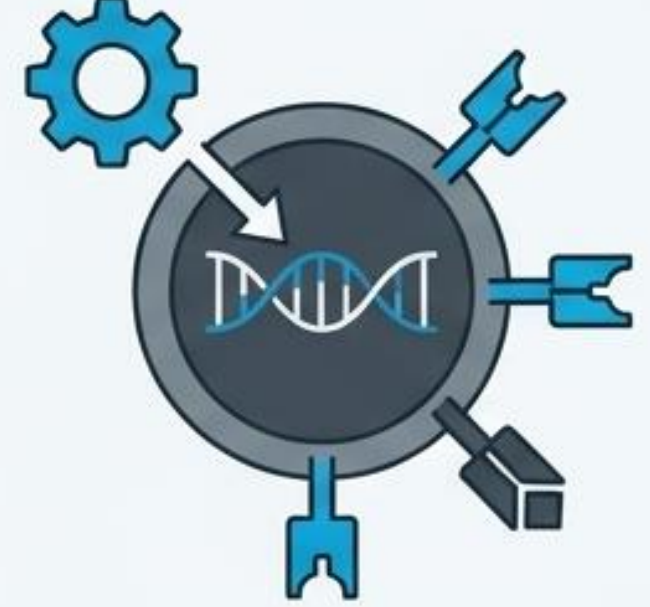
BiTE'ler

Bispesifik T-hücre bağlayıcılar (Glofitamab, Epcoritamab, Mosunetuzumab). Aynı anda tümör hücrelerini ve T hücrelerini birbirine yaklaştıran mekanizma.

ADC'ler

Antikor-İlaç Konjugatları.
Hedefe bağlı sitotoksik yük (toksin salınımı) mekanizması.

CAR-T

Genetik olarak yeniden programlanan otolog T hücreleri (Aksikabtagen siloleusel, Tisagenlekleusel).
Laboratuvarda eğitilmiş hücresel silahlar.

Kritik Rol Değişimi: Paradigma Kayması

Eski Model - Sitotoksik Kemoterapi

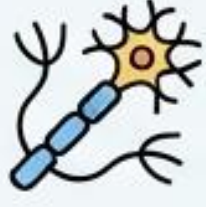
- Standart yan etki yönetimi (Alopesi, bulantı, mukozit, nötropeni).
- Reaktif yaklaşım: Pasif gözlemcilik.
- Rutin vital bulgu takibi.
- Hastane içi standart infüzyon.

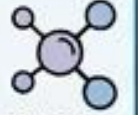
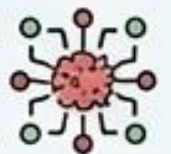
Yeni Model - Biyolojik & Hedefe Yönelik Ajanlar

- Proaktif klinik izlem ve güvenlik koordinasyonu.
- Erken semptomdan acil tanıya geçiş.
- Semptomatik derecelendirme (Grading) sürecine geçiş.
- Evde tedavi, hasta takibi ve güçlendirme yönetimi.

Tedavi Grubu, Kritik Toksisite ve Hemşirelik Öncelikleri

Tedavi Grubu	Kritik Toksisite	Hemşirelik Öncelikleri
Bispesifik Antikorlar & CAR-T	Sitokin Salınım Sendromu (CRS)	Ateş takibi (ilk bulgu), hipotansiyon izlemi. Grade 1-4. Tocilizumab hazırda.
CAR-T & Bazı Bispesifikler	Nörotoksisite (ICANS)	ICE skoru takibi (yazı yazdırma, oryantasyon). Nöbet profilaksisi.
ADC'ler	Periferik Nöropati	Uyuşma, düğme ilikleme zorluğu sorgulaması. Erken doz modifikasyonu.
BTK / BCL-2 İnhibitörleri	Kanama / Tümör Lizis Sendromu (TLS)	Nabız/AFib takibi. Kademeli doz (ramp-up), agresif hidrasyon, ürik asit kontrolü.

Kritik Ayrım: İnfüzyon İlişkili Reaksiyon (IRR) vs. Sitokin Salınım Sendromu (CRS)

İnfüzyon İlişkili Reaksiyon (IRR)		Sitokin Salınım Sendromu (CRS)
Monoklonal antikorlar (Rittuksimab)	Görüldüğü Tedaviler	CAR-T, Bispesifik antikorlar (BiTE)
Tip I aşırı duyarlılık, histamin salınımı	Patofizyoloji	T hücrelerinin kitlesel uyarılması, masif pro-inflamatuar sitokin fırtınası (IL-6, TNF-alpha)
Ürtiker, ciltte kızarıklık, nefes darlığı	Kardinal (İlk) Belirti	Ateş ($\geq 38.0^{\circ}\text{C}$)
Anafilaksi, laringospazm	Hayati Tehdit	Yaygın endotel hasarı, kapiller kaçış, multiorgan yetmezliği
İlaç verilince hızla geriler	İnfüzyon Kesilince	Sitokin patlaması devam eder, kendiliğinden gerilemez

CRS ve IRR Ayrımında Kritik Klinik İpuçları

Ateş Eşiği

Ateş yoksa CRS tanısı konmaz. IRR'de titreme olsa da, CRS'nin resmi tanı kriteri $\geq 38.0^{\circ}\text{C}$ ile başlar.

Cilt Bulguları

Yaygın döküntü, boğazda düğümlenme ve hapşıрма ön plandaysa yüksek ihtimalle klasik alerjik reaksiyon (IRR).

Dirençli Hipotansiyon

Sıvı yüklemesine rağmen düzelmeyen tansiyon ve oksijen ihtiyacı CRS'nin Grade 2'ye atladığını gösterir. Standart alerji ilaçları (Antihistaminik/Adrenalin) yanıt vermez.

Gözlem Süresi

IRR ilk 15–120 dakika içinde olur. Tedavi sonrası 2. gün başlayan titreme ve ateş alerji değildir; tipik hücresel tedavi ilişkili CRS tablosudur.

Sitokin Salınım Sendromu (CRS) Yönetimi

Uyarı:

İlk ve en kritik belirti ateşi ($\geq 38.0^{\circ}\text{C}$) basit enfeksiyon gibi değerlendirmeyin; hipotansiyon ve hipoksi hızla derinleşebilir.

Laboratuvar:

Çok yüksek Ferritin, CRP, IL-6; koagülopati (fibrinojen düşüklüğü, D-dimer artışı).

Birincil Tedavi (Gümüş Kurşun):

Tocilizumab (Anti-IL-6 reseptör antagonisti)
± **Kortikosteroidler** (Deksametazon).

Klinik Güvenlik Kuralı:

Tocilizumab'ın mevcut olduğu ve nerede bulunduğu bilinmeli, her vardiyada eksiksiz devredilmelidir.

İmmün Kompleks Toksisitelerin Yönetimi: ICANS

Sinyal Kaybını Tespit Etmek

ICANS (İmmün Efektör Hücre İlişkili Nörotoksisite) yönetiminde **rutin bilinç takibi (nasılsınız sorusu) yetersizdir.**

Objektif ICE Skorlaması her vardiya başında bazal durumu bilmek için zorunludur.

Erken uyarı işareti: Konuşabilen hastada dahi saatler öncesinden ortaya çıkan **el yazısında** bozulma (disgrafi) ve kelime bulma güçlüğü.

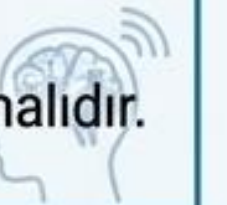
10 PUANLIK ICE SKORLAMASI (ICANS Takibi)

Onkoloji ve Hematoloji Hemşireleri için Klinik Değerlendirme Aracı

10 Puanlık Skorlama		ICE Skoruna Göre Klinik Derecelendirme
ORYANTASYON (4 Puan)	Yıl, ay, şehir, bulunulan hastane sorgusu (Her doğru yanıt 1 puan)	Skor 10: Normal (Yeşil) - Nörotoksisite yok.
ADLANDIRMA (3 Puan)	Kalem, saat, bardak gibi 3 nesneyi adlandırma (Her doğru yanıt 1 puan)	Skor 7 – 9: Grade 1 (Hafif / Sarı) - Sık takip, hekim bildirimi.
KOMUT TAKİBİ (1 Puan)	"İki parmağınızı kaldırın" gibi basit motor komut	Skor 3 – 6: Grade 2 (Orta / Turuncu) - Acil hekim bildirimi, deksametazon hazırlığı.
YAZI YAZMA (1 Puan)	Standart bir cümleyi eksiksiz yazabilme (Örn: "Bugün hava çok güzel")	Skor 0 – 2: Grade 3 (Ağır / Kırmızı) - Yoğun bakım / steroid.
DİKKAT (1 Puan)	100'den geriye 10'ar sayma	Skor 0: Grade 4 (Çok Ağır / Koyu Kırmızı) - Nöbet / koma riski.
TOPLAM: 10 PUAN		

Klinik İpucu

Cümle Testi Kuralı: Yazdırılan cümle tek bir kelimedenden ("Ahmet", "Evet") oluşmamalıdır; en az bir isim ve bir fiil barındırmalıdır. Afazi Riski: Hasta soruları yanıtlamıyor ancak komutları anlıyorsa motor afazi yönünden dikkatle izlenmelidir.

Değerlendirme Alanı ve Puanlama Kriterleri

	Oryantasyon (4 Puan): Yıl, ay, şehir, hastane. (Her doğru: 1 Puan).
	Adlandırma (3 Puan): 3 standart nesneyi adlandırma (Örn: Saat, Kalem, Bardak). (Her doğru: 1 Puan).
	Komut Takibi (1 Puan): "İki parmağınızı havaya kaldırın" veya "Gözlerinizi kapatıp açın". (Eksiksiz: 1 Puan).
	Yazı Yazma (1 Puan): Standart bir cümleyi yazma (Örn: "Bugün hava çok güzel"). Anlamlı ve okunaklı: 1 Puan. Harf atlama/titreme: 0.
	Dikkat (1 Puan): 100'den geriye 10'ar sayma. (Eksiksiz: 1 Puan).

Klinik Vaka: Sinyal Kaybı Başlangıcı

	Patient Profile: 58 yaşında erkek hasta, Nüks DLBCL. CAR-T hücre infüzyonunun 4. günü.
	The Trap Genel Durum: Gözleri açık, yatakta oturuyor. “Nasılsınız?” sorusuna “İyiyim, bir sorun yok” yanıtını veriyor. Vital bulguları stabil (Ateş: 36.8 °C, TA: 120/75, SpO2: %97).
	İnfüzyon Öncesi Bazal Durum (10/10) Kusursuz oryantasyon, akıcı iletişim, anında komut takibi.

BUGÜN HAVA ÇOK GÜZEL.

Sözel ve Mekansal Farkındalıkta Parçalanma

İNFÜZYON ÖNCESİ (BAZAL)	
Oryantasyon (4/4)	Adlandırma (3/3)
Hepsini bildi (2026, Ekim, Kocaeli, EAH)	Eksiksiz ve akıcı söyledi (Kalem, Saat, Bardak)

4. GÜN VİZİTİ	
Oryantasyon (2/4) - Şehir/Hastane Kaybı	Adlandırma (2/3) - Ekspresif Afazi
Yılı ve ayı bildi. Şehri unuttu. Hastane sorulduğunda hasta yanıtı: “Evdeyim galiba”	Kalem ve saat doğru. Bardağa bakıp duraksadı. Hasta yanıtı: “Şey... su içilen...”

Motor Kontrol ve Yürütücü İşlevlerde Çöküş

Dikkat

Baseline

100, 90, 80...
hatasız. (1/1)

Day 4

100, 90, 70...
“unuttum” diyerek
karıştırdı. (0/1)

Komut Takibi

Baseline

Anında yerine
getirdi. (1/1)

Day 4

Komutu
duraksayarak da
olsa tamamladı.
(1/1 - Korunan tek
parametre)

Yazı Yazma

Baseline

Düzgün el yazısı
(1/1) Düzgün el yazısı

Day 4

Bgn hwa...
Disgrafi/titreme: Kalem tutamadı. (0/1)

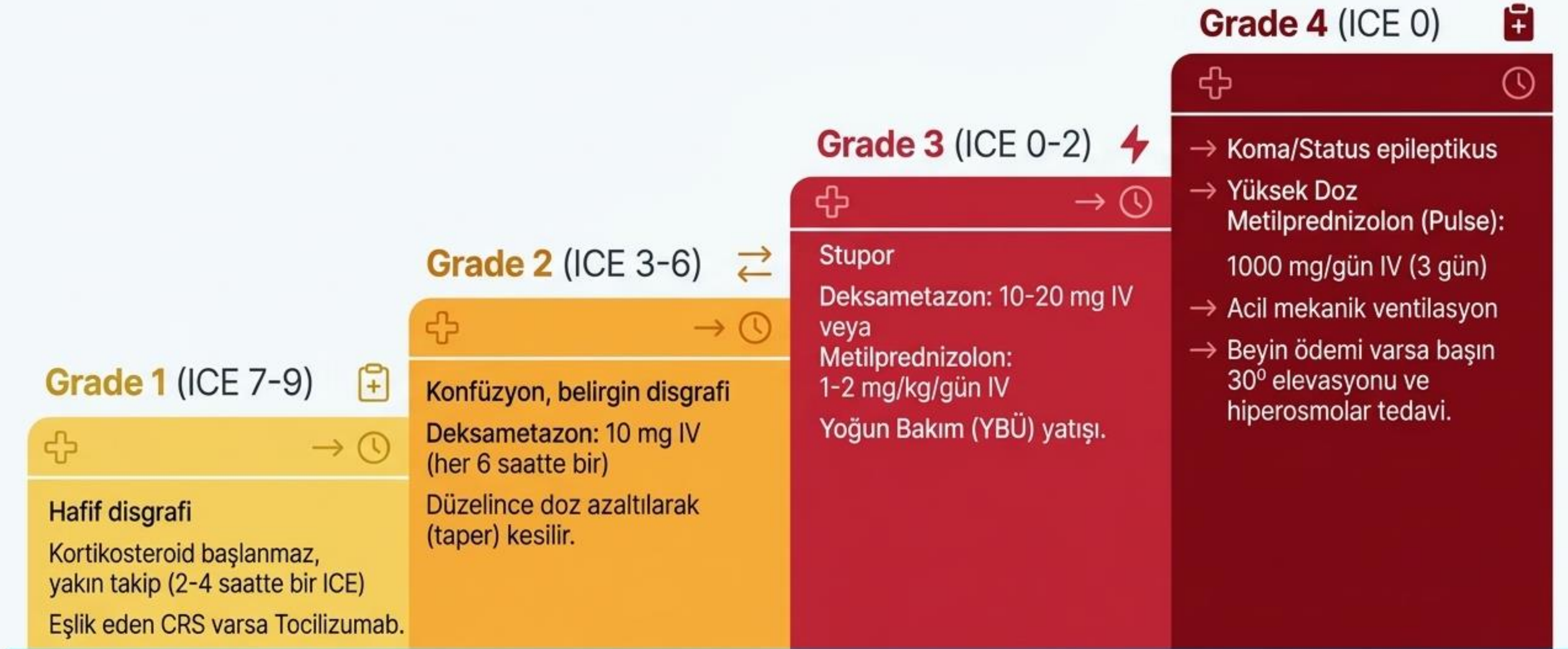
ICE Skor Şelalesi ve Grade 2 ICANS Teşhisi

Klinik Sonuç:

- 96 saat içinde bilişsel fonksiyonlarda %50 ani düşüş.
- ICE skoru ≤ 6 olması, direkt olarak **GRADE 2 ICANS** teşhisini doğrular.
- Niteliksel bulgular, acil nörolojik müdahale gerekliliğini göstermektedir.

Grade 1-4 ICANS Tedavi Yaklaşımı (Medikal Müdahale)

Hemşirelik Yönetimi ve Hasta Güvenliği

Nöbet Önlemleri (Seizure Precautions)

- **Yatak** kenarlıklarının kaldırılması ve yumuşak pedlerle kaplanması.
- Oksijen ve aspirasyon sisteminin yatak başında hazır tutulması.
- **Düşme** riskine karşı hastanın yalnız kalkmasının engellenmesi.

Aspirasyon Riski

Bilişsel fonksiyonları ve yutma refleksi bozulan (**Grade 2+**) hastalarda oral alım hemen durdurulmalı (**NPO**); **aspirasyon pnömonisi** önlenmelidir.

Görüntüleme Hazırlığı

Intrakraniyal kanama veya enfeksiyonu ekarte etmek amacıyla **acil Beyin MR/BT** ve gerekirse **Lomber Ponksiyon (LP)** hazırlıkları eksiksiz yürütülmelidir. (**ICE takip sıklığı** 2-4 saatte bire indirilir).

Bütüncül Savunma: TLS ve Polifarmasi Yönetimi

Tümör Lizis Sendromu (BCL-2 İnhibitörleri)

- ✓ Kademeli doz artış (ramp-up) takvimine kesin uyum.
- ✓ Agresif hidrasyon (1.5–2 L/m²/gün) ve idrar çıkışı takibi.
- ✓ Kritik saatlerde Potasyum, fosfat, ürik asit, kreatinin izlemi.

Oral Tedaviler ve Polifarmasi (BTK İnhibitörleri)

- ✓ Kardiyak Risk: Atriyal fibrilasyon ve nabız takibi.
- ✓ Kanama Riski: Trombosit normal olsa da fonksiyon bozulabilir; cerrahi/diş çekimi öncesi ilaç kesilme planı.
- ⚠ Etkileşim: CYP3A4 etkileşimi: Greyfurt, sarı kantaron kesin kısıtlanmalıdır. Atlanan dozlar çift alınmamalıdır.

Özet ve Eve Götürülecek Mesajlar

Hemşirelik Yönetiminde 4 Altın Kural

Kural 1: Erken Tanı Hayat Kurtarır

CRS için ilk sinyal ateştir; ICANS için ilk sinyal el yazısındaki değişimdir.

Kural 2: Protokol Disiplini

Premedikasyon süresine, titrasyon hızlarına ve hidrasyona tavizsiz uyum gösterin.

Kural 3: Gizli Tehlikelere Uyanıklık

Oral ajanlarda nabız ritmini, kanama riskini ve planlanan cerrahileri proaktif olarak sorgulayın.

Kural 4: Bilinçli Hasta, Güvenli Süreç

Uzamış immün baskılanmaya karşı profilaksileri aksatmayın. Hastaya alarm bulgularını (ateş, titreme) öğretin ve Acil Durum Kartı taşımalarını sağlayın.